

ABRAHAM HANS

EEN UITKOMST VOOR GRETA

Jan Wellens had meegereden in een kermiskoers te Dudzele bij Brugge en toen hij er de eerste prijs weghaalde, kwam ook een kloeke landbouwer van een nabijgelegen polderdorp hem gelukwensen.

Tot zijn grote verrassing herkende Jan de baas van Greta.

«Ja, jongen», zei de landbouwer, «ik las in het dagblad dat ge hier zoudt meekampen en ik wilde u eens aan het werk zien. En ge rijdt prachtig. Ze hebben u fel toegejuicht en het is verdiend. Ge moet trachten vlug bij de beroepsrenners te geraken. Daar behoort ge.»

't Was de derde wielervedstrijd van Jan Wellens. De tweede keer was hij derde geweest. Hij had geduchte medestrijders gehad, die hem klopten bij de eindspurt. Maar Jan leerde kampen. Nu was hij een kilometer vóór de aankomstlijn alleen weg gesprint en met succes.

«Ge gaat mee tot bij ons. Greta zal blij zijn u te zien,» hernam de landbouwer.

Ze reden naar de hoeve te Westkapelle.

Greta was verheugd haar broer te ontmoeten. Toen ze allen aan tafel zaten, trad een der burens binnen. Armand Devlieger. Hij boerde ook. Hij kwam dikwijls een praatje maken.

«Ben ik te vroeg? Ge moet nog eten,» zei hij.

«Wij zijn laat,» antwoordde de boerin. «De baas is naar de koers geweest... Hij begint ook achter de wielersport te lopen, en hij heeft de winner meegebracht, Jan Wellens, de broer van Greta.»

«Ja, ja de eerste prijs,» voegde de boer er bij.

«Devlieger maakte kennis met Jan en wenste hem hartelijk geluk.

«Zet u», nodigde de bazin. «Of eet ge mee?»

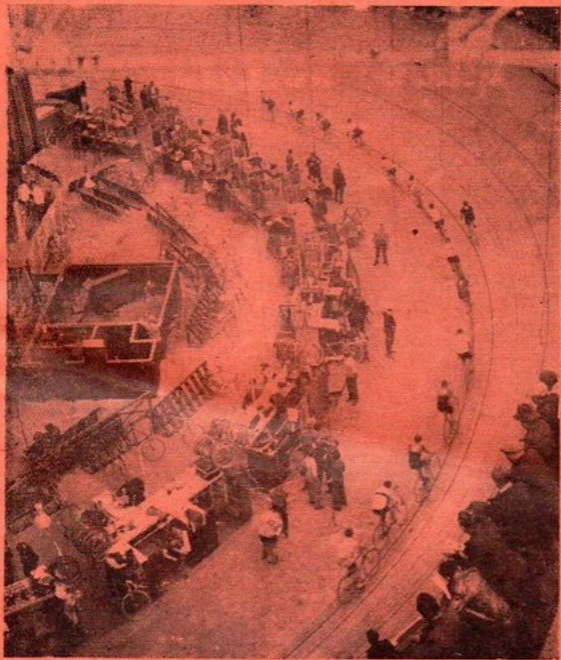
«Ik dank u. Ik heb het al binnen. Het eten is bij mij gauw gedaan, sedert ik mijn vrouw verloren heb. Een meid is altijd haastig om de

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr 451

A. HANS.

De Gestoorde Zesdagenkoers

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

tafel af te ruimen».

«Gebuurt Devlieger heeft bijna twee jaar geleden zijn vrouw verloren», vertelde de boerin aan Jan.

«Ja, dat was een zware slag», zei de bezoeker. «'t Was na de geboorte van ons kindje. We hadden er zo naar verlangd. Het kwam, maar de moeder ging».

En er lag nu op het gelaat van de nog jonge boer een droevige trek.

De baas van het huis begon weer over de wielervedstrijd. Greta bediende, maar zat ook mede aan tafel. Haar zoontje sliep reeds.

Men praatte dan over de landbouw en Wellens vertelde van de kleine hoeven in de streek van Drongen. Na de oorlog was ook daar meer welstand en onafhankelijkheid gekomen, maar het land bleef er te sterk verkaveld. Veel boerenzonen schakelden over naar de groenten- en bloemenkweek. Anderen begonnen een handelszaak of gingen naar Gent werken in de fabrieken.

Greta ruimde na het maal de tafel op. De mannen bleven nog wat praten.

Toen ging Devlieger heen en hij nodige Wellens uit de volgende dag zijn hof eens te bezoeken.

«Wandelt gij getweën nu nog een beetje. Ge wilt toch nog wel eens over uw huis spreken», zei de baas tot Jan en Greta.

't Was donker in de boomgaard, maar vreedzaam pinkelden de sterren. Aan de einder flitste een licht. 't Was de vuurtoren van Knokke waarvan schijnsel tot hier zichtbaar was.

Wat een avondvrede hier tussen de bomen, bij de grote blanke hoeve !

«Hoe is het thuis ?» vroeg Greta.

«Goed. Vader en moeder zullen blij zijn, dat ik hier geweest ben. Ze spreken dikwijls over u».

Greta pinkte haastig een traan weg.

«En ge zijt hier nog altijd goed», hernam Jan.

«O, zo goed. De baas en de bazin zijn zulke brave mensen. En we hebben geen andere geburen dan Armand Devlieger en enige werklieden. Ze zijn ook vriendelijk».

«Die Devlieger ziet er een zachte man uit».

«Ja. Dus thuis is alles goed ?», vroeg Greta gejaagd. «Maar wat is dat met Dries Roelens ?»

«Hebt ge het in de gazet gelezen ?»

«De baas las het voor».

Jan vertelde, waarvan Roelens beschuldigd werd.

«Maar de baron heeft hem naar Frankrijk laten vluchten», sprak hij voort. «Ge moogt God danken, dat ge niet met die kerel getrouwd zijt».

«O, Jan, ik zal het nooit vergeten, dat ge mij van Roelens hebt verlost».

Broeder en zuster gingen in huis. Greta begaf zich te bed. Ze moest 's morgens zeer vroeg op.

De boer en de boerin bleven nog wat met Jan praten.

Eensklaps zei de baas:

«Wellens, ge hebt met Armand Devlieger kennis gemaakt. En we moeten eens over hem spreken. Ik heb u meegebracht uit vriendschap, maar ik ben blij nu de gelegenheid te hebben u iets gewichtigs mee te delen. Die Devlieger is een rijpe, ernstige weduwnaar en hij wil Greta tot vrouw vragen».

«'t Was of Jan een schok kreeg».

«Maar baas», zei hij. «Hij weet toch wat er met Greta voorgevallen is».

«Ja, natuurlijk. Hij heeft haar kindje gezien. Wel, hij sprak verleden week over dat plan met mijn vrouw en ze heeft hem toen Greta's geschiedenis verteld. Dat was in vertrouwen en Devlieger moest het weten».

«Ja, ja», knikte Jan.

«Maar hij beseft dat Greta heel wat meegemaakt heeft en ernstig is geworden, dat ze ijverig is en gewillig. En hij heeft Greta gaarne. Dat is het voornaamste. Devlieger is, zoals ik u zei, een brave man. Hij heeft een goed hof».

«Maar weet hij ook, dat wij arme mensen zijn en Greta niets kan meebrengen?» , vroeg Jan.

«Ja, Devlieger is niet rijk, doch welgesteld en hij vraagt geen rijke vrouw, maar vooral een goede moeder voor zijn eigen kindje. En hij ziet hoe liefderijk Greta voor haar zoontje zorgt. Wel, wij denken, dat het voor beiden een wijs huwelijk zou zijn».

«Voorzeker», stemde de boerin toe. «Devlieger heeft mij in vertrouwen genomen. Hij wilde alles met mij bespreken. Aan Greta heeft hij nog niets gevraagd. Hij zal dat zondag doen. En nu dit een buitengewoon geval is, hebben wij gepeinsd, dat gij van nu af eens met uw zuster zoudt spreken. Ze mag ingelicht zijn. Devlieger had mij gevraagd het te doen. Begin gij er eerst over. We weten, dat ge u over Greta in haar ongeluk ontfermd hebt. Wat denkt gij er van?»

«Ik ben fel verwonderd», antwoordde Jan. «Wat ik er van peins? Natuurlijk moet Greta zelf beslissen, als het zo ver komt, maar kon dat huwelijk gebeuren, ik zou er natuurlijk zeer tevreden om zijn. En ge kunt wel denken, dat vader en moeder ook gelukkig zouden zijn. Het ware voor Greta een uitkomst».

«Wel, om te zeggen lijkt het is, ze zou in eer hersteld zijn», sprak de boer. «En haar kindje heeft dan een vader. 't Zou voor het schaap ook een betere toekomst worden».

«Wel, wel, dat nieuws pakt me», hernam Jan.

«Zult ge er met Greta over spreken?» vroeg de bazin.

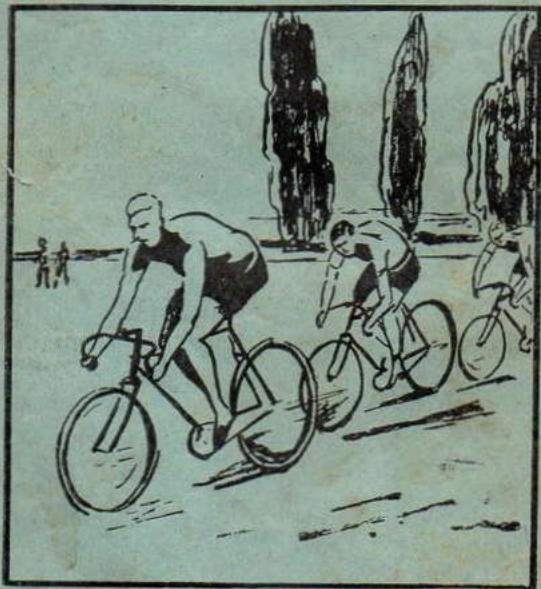
«Ja... graag.»

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr 465.

A. HANS.

De Groote Ronde

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Jan lag lang wakker. Zou de toekomst weer lichter worden voor Greta en voor zijn ouders, voor hen allen ?»

«Greta gehuwd met een ernstige man, die haar lief had, haar zijn huis en zijn naam wilde schenken !»

«O, het zou een uitkomst betekenen voor haar».

's Morgens lieten de landbouwer en zijn vrouw broer en zuster alleen in de keuken. In de wieg lag het kindje te kraaien. Jan aaide het.

«Greta», zei hij, «ik moet nog eens met u praten. 't Is over u en over dit kindje. Zoud ge niet gelukkig zijn, als dit kind voor de wet en voor de mensen een vader had en dat gij getrouwd waart ?»

«O, ja, van zelfsprekend, maar waar begint ge nu over ?»

Greta scheen nog meer verlegen.

«Ik zal rechtuit spreken», hernam Jan.

Hij deelde haar mee wat er gisteravond besproken was. Greta had het wel bemerkt dat Armand Devlieger voor haar belangstelling betoonde. Ze had gebloed die keer toen ze haar kindje de borst gaf en hij onverwacht binnentrad. Hij had toen met genoeg naar haar gekeken. Maar ze had toch niet durven denken, dat hij haar eens voor een huwelijk zou vragen. En nu vernam ze dat nieuws, dat haar geweldig aangreep.

«Wat zegt ge ?» vroeg Jan.

«O, ik zou wel willen zijn vrouw worden. Hij is zo stoer en zo zacht».

«En gij zoudt ook voor zijn kindje een moeder zijn».

«O, ja. Maar mag ik dat aanvaarden?»

«Devlieger weet alles en hij wil een kruis zetten over het verleden. Gij moogt zeker en vast toestemmen. Gij zult een flinke jonge echtgenote en een goede moeder zijn. Dus ge zoudt ja zeggen».

«Graag, zeer graag. Ik heb dat geluk niet verdiend. Vader en moeder zouden ook zo blij zijn».

Greta keek Jan aan en zei uit het diepste van haar hart:

«Wat zijt gij toch een brave broer! En dat ik vroeger zo lelijk tegen u deed».

«Laat dat nu gerust. Gij waart verblind. O, Greta, alles zal zo goed worden!».

Nog een tijdje spraken ze over die gewichtige kwestie. En toen deelde Jan aan de boer en zijn vrouw de uitslag mee van dit gesprek. De boerin begaf zich toen ook bij Greta. Ze kon nu vrijer spreken.

In de voormiddag ging Jan Wellens naar de hoeve van Armand Devlieger. 't Was een flinke boerderij, niet zo groot echter als waar zijn zuster diende.

Jan bekeek alles. Tegen de middag vertrok hij. Devlieger stapte mee tot aan de poort.

Devlieger scheen eensklaps bedeesd.

«Wellens, ik moet u nog wat zeggen», hernam hij dan. «Ge hebt

mijn huis gezien. 't Is zo leeg. Ik zal mijn vrouw niet vergeten... Ze was heel goed voor mij, maar alleen kan ik niet voort. Mijn kind heeft een moeder en het hof een bazin nodig. En ik ben ook erg eenzaam. Ik ken nu uw zuster. Ze is ongelukkig geweest. Ik heb achting voor haar, omdat ze haar lot zo moedig draagt. Ze gaat nooit uit; ze werkt ijverig. Ze is vriendelijk, beleefd en ze geeft haar vrije tijd aan haar kindje. Ik kan mijn vrouw niet vergeten, en toch zou ik uw zuster willen vragen om te trouwen. 't Is er nu uit Wellens. Ik heb grote genegenheid voor Greta. Ze zou voorzeker ook mijn kind gaarne zien. Wat peinst ge er van?».

En Jan greep als liefhebbende broer de gelegenheid gretig aan om zijn zuster te verontschuldigen. Hij sprak van huis, van zijn wroetende ouders, van de onderlinge genegenheid. Dan van Greta's vertrek naar het kasteel, vol gehuichel. Greta was er verblind geworden door rijkdom, door de uiterlijke pracht. Jonker François was verfiind. En zo viel Greta in zijn ban. Ze had willen boeten voor haar lichtzinnigheid. Ze zou daarom een huwelijk aanvaard hebben, dat voor haar een hel ware geweest. Jan verhaalde dan hoe hij dat offer verhinderde. Bescheiden was Greta in ballingschap gegaan. Ze was gelouterd door de harde les.

Zo sprak Wellens, en Devlieger zei dat hij alles wist. Als Greta zijn vrouw werd, zou hij nooit dat verleden aanraken.

Jan verzweg dat hij reeds met Greta over hun mogelijke vereniging had gesproken.

Hij nam hartelijk afscheid van Devlieger. En met blijdschap in het hart, reed hij die namiddag naar Drongen terug. Hij bracht heerlijk nieuws mee.

Tegen de avond was hij thuis.

Vader en moeder wensten hem geluk met zijn overwinning. En toen vroeg vrouw Wellens dadelijk:

«Zijt ge bij Greta geweest».

«Ja, moeder».

Jan wenkte zijn ouders in de zijkamer, waar ze reeds zo dikwijls vertrouwelijk hadden gesproken. En nieuwsgierig volgden vader en moeder hem.

«Ik heb groot nieuws», zei Jan, zelf ontroerd, want hier voelde hij weer zo scherp het leed, dat ze samen doorstaan hadden.

Hij sprak over Devlieger.

Moeder vouwde de handen.

«O, als dat gebeurt... als Greta zo mag trouwen, zal ik gelukkig zijn», sprak ze bewogen. Wat ze nastreefde in de hoge wereld is verkeerd uitgevallen; haar ogen gingen open. Ja, ze zal die man dankbaar zijn en een brave vrouw en een goede moeder zijn. O, vader, ziet ge dat er een uitweg komt?».

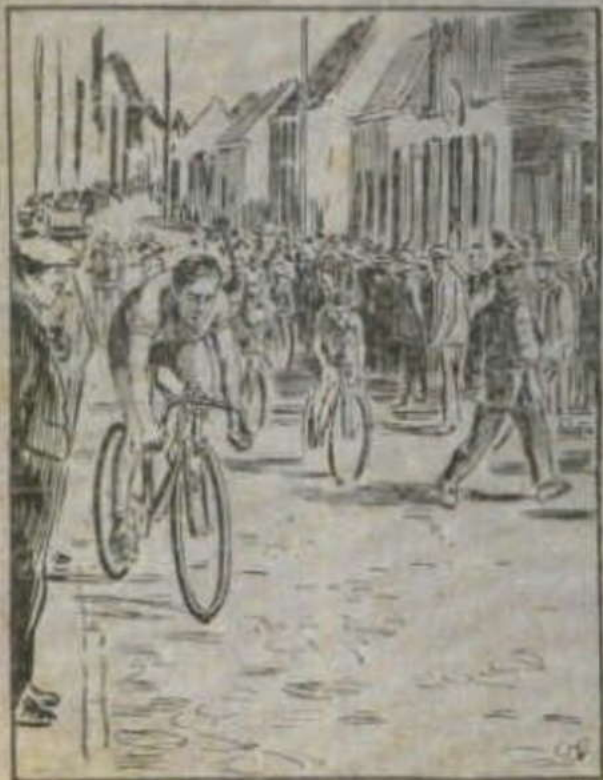
«Ja, ja, het is waar», stamelde de boer, en hij veegde een traan af.

A. HANS KINDERBIBLIOTHEEK

Nr 667

A. HANS

DE KOERS VAN DEN LUIAARD

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Kortich.

«Gij en Jan zijt beter geweest dan ik», ging hij voort. «Ik zou ze laten trouwen hebben met die deugniet van een Roelens. Maar gij hebt het belet».

«O, ja, en ik zal zo gelukkig zijn voor Greta».

Ook de jongere zuster Valentine mocht het nu horen, maar er werd haar verboden er over te spreken.

«En met de uitslagen in de koersen gaat het goed», zei Jan. «We worden allen vrije en gelukkige mensen.»

Na het eten reed hij even naar Lemmink. Hij voelde zo een medelijden met de verminkte, die weer thuis was uit het hospitaal en nu op een kruk strompelde.

Pieter kwam juist uit de stal. En Jans hart kromp ineen. Was dat de renner die eertijds de bewondering van duizenden opwekte om zijn vlugheid, zijn kracht en uithoudingsvermogen?

«Ha, goede avond, Jan», zei Pieter. «Ik ben een hinkepoot, maar na een paar maanden, zal ik die kruk toch mogen wegsnijten. Ik word elke dag sterker... En ik geraak wel weer op mijn fiets».

Die hoop had hij nog, doch Jan wist dat ze nooit verwezenlijkt zou worden. Hij ging mee in huis. Moeder Lemmink groette hem genegen. Vader kwam ook, vermoeid na een dag van slaven en wroeten.

Hij sprak weinig met zijn gebrekkige zoon; zijn hart was vol bitterheid.

Jan gewaagde niet van de wielervedstrijd in het Brugse. Hij kon nu nog niet over de wielrennerij spreken.

«Gij bemerkt dus beterschap?» vroeg Jan aan Pieter.

«O, ja, ik zal weer kloek worden».

«Vertel liever wie u zo geslagen heeft», snauwde zijn vader hem toe.

«Ik ben gevallen», antwoordde Pieter op doffe toon.

«Dat liegt ge. De dokter beweert dat het niet kan zijn. Het gerecht moet ook de waarheid weten, maar gij wilt ze nog niet aan mij zeggen.. Ge zijt een ezel. Ge zit daar... Ge kunt niets doen. Ge zoudt schadevergoeding kunnen eisen. Maar neen, meneer peinst te zullen rentenieren».

Dat klonk hard, doch Jan wist hoe die afgetobde zwoeger elke dag zijn zware zorgen had.

«Vader», zei moeder vermanend.

«Gij spreekt hem nog voor. Dat hebt ge altijd gedaan. Maar dat hij nu goede wil betoont en de dader noemt. Waarom mogen we niet weten wat er gebeurd is?».

«Ik ben gevallen», hernam Pieter koppig.

Jan Wellens trachtte het gesprek af te leiden: hij vond die twist zo pijnlijk. Maar vader Lemmink bleef morren.

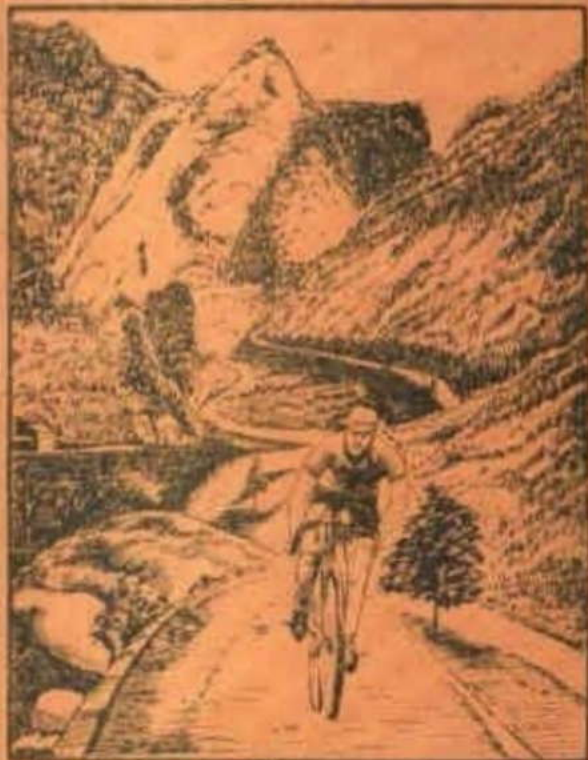
«Er moet een dader zijn, die zijn schuld voelt,» hernam hij. «'t Is

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 671

A. HANS

De eerste Ronde van Frankrijk

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Kortich.

onder ons, Jan; maar gij moogt het weten. Toen Pieter enige dagen thuis was, vonden we 's morgens een briefomslag onder de deur, met tweehonderd frank er in. "Voor Pieter", stond er op. Zo dat moet van de dader zijn. Maar wat zijn we met tweehonderd frank? Ik heb ze dadelijk naar de dokter kunnen brengen en 't is lang nog niet effen. Die dader moet gedwongen worden meer te betalen. Het is recht. Maar als we hem niet kennen, als Pieter hem niet wil verraden. 't Is belachelijk.»

Jan ging weer heen. Het was nu duister, doch de sterren pinkten. Wellens zag de lichten van «De Donk». Hij dacht aan Martha. Morgen zou hij haar zien. Ze had nu ook veel verdriet om die schande van haar broer.

«Martha, wacht maar... Ik zal u bevrijden,» mompelde Jan. «We zijn op goede weg.»

Pieter Lemmink zweeg meestal, als zijn vader hem iets verweet. Maar hij had bij zich zelf gezworen, dat hij nooit zou vertellen, wie hem die avond zo geweldig geslagen had.

Er was nog eergevoel bij de jongen, die door eigen schuld een wrak was geworden. En toen hij na die kastijding tot bewustzijn kwam, en aan zijn gedrag dacht, schaamde hij zich.

Hij zou het meisje niet in opspraak brengen, dat hem innig bemind had. Zij was geen Roos.

Hij had haar liefde verbeurd door zijn gemeen leven. Dat voelde hij. En Pieter zei, dat hij gevallen was, en daardoor die wonden kreeg.

BARON DE PORTEIRA UITGESCHAKELD

Jan Wellens wachtte 's avonds in de dreef. En het duurde niet lang of Martha Roelens kwam bij hem. Nu en dan ontmoetten ze hier elkaar en maakten plannen voor hun toekomst.

«We hebben een brief van Greta gekregen,» vertelde Jan, «Die Devlieger, over wie ik u sprak, heeft haar officieel ten huwelijk gevraagd en over zes weken trouwen ze. O, vader en moeder zijn zo verheugd! 't Is een groot geluk voor Greta. Wie had het durven hopen?»

«Ja, 't is een uitkomst voor haar. En ik gun het haar van harte.»

Ze spraken er een tijd over. Plots stond een man voor hen.

«Dries!» riep Martha verschrikt uit.

«Ja, ik ben het. Ik wil in de streek van Rijsel niet blijven. Ik vind er geen passend werk. Ik moet van die sombere textielabrieken en al die Franse mensen niet hebben,» zei Dries Roelens opgewonden.

«Maar wat wilt ge dan?» vroeg Martha. «Als ge naar huis gaat, zullen de gendarmen u aanhouden.»

ABRAHAM HANS

OVER BERGEN DAL

bewerkt door Jan Marchau

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

HELIOS N.V.
ANTWERPEN / AMSTERDAM